

Výukový materiál vytvořen v rámci projektu EU peníze školám

REGISTRAČNÍ ČÍSLO PROJEKTU
CZ.1.07/1.4.00/21.3654

Základní škola Liberec,
Dobiášova 851/5, příspěvková organizace

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Téma:	SLOŽENÁ TROJČLENKA
Autor:	Mgr. Eva Bočková
Číslo materiálu:	VY_32_INOVACE_M7(3)_07_08
Sada č.	7

Předmět: Matematika a její aplikace
Tematický okruh : Přímá a nepřímá úměrnost
Datum vytvoření: 17. 2. 2014
Cílová skupina: žák 2. stupně ZŠ - základní vzdělávání
Doporučeno pro: 7. ročník

Anotace:

- využívání trojčlenky při řešení slovních úloh
- rozlišuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti ve slovních úlohách
- užití a vysvětlení složené trojčlenky - krok za krokem
- posílení mezipředmětových vztahů, využití multimediální techniky

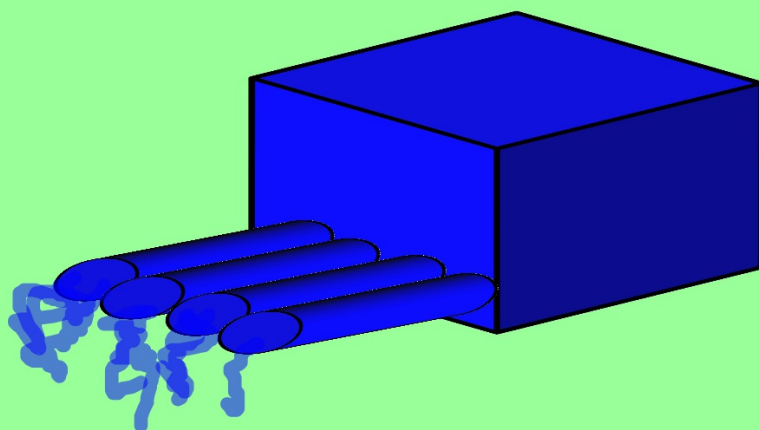
SLOŽENÁ TROJČLENKA

TISK PL

Z nádrže odteče 4 rourami za 6 hodin 120 hl.
Kolik vody odteče 5 rourami se stejným
průměrem za 14 hodin?

ŘEŠENÍ

Z nádrže odteče 4 rourami za 6 hodin 120 hl.
Kolik vody odteče 5 rourami se stejným
průměrem za 14 hodin?

1

2

3

4

5

6

7

Šest studentů si vydělá na stavbě za 5 dní
7 500 Kč.

Kolik korun si vydělá při stejném denním
platu 7 dělníků za 10 dní?

ŘEŠENÍ

Šest studentů si vydělá na stavbě za 5 dní 7 500 Kč.

Kolik korun si vydělá při stejném denním platu 7 studentů za 10 dní?

↑	6 studentů.....5 dní	↑	7 500 Kč	↑
↑	7 studentů.....10 dní	↑	x Kč	↑

$$x = \frac{7}{6} \cdot \frac{10}{5} \cdot 7500$$

$$x = 17500 \text{ Kč}$$

Sedm studentů si vydělá 17 500 Kč.

Pěti rourami za 8 hodin nateče do bazénu 100 hl vody.

Kolik vody nateče 4 rourami za 10 hodin?

ŘEŠENÍ

Pětí rourami za 8 hodin nateče do bazénu 100 hl vody.

Kolik vody nateče 4 rourami za 10 hodin?

↑	5 rourami	8 h	↑	100 hl	↑
↑	4 rourami	10 h	↑	 x KČ	↑

$$x = \frac{4}{5} \cdot \frac{10}{8} \cdot 100$$

$$x = 100 \text{ hl}$$

Do bazénu nateče 100 hl vody.

Pět pump vyčerpá za 3 hodiny 1 800 hl vody.

Kolik hektolitrů vyčerpají 4 stejně výkonné pumpy za 6 hodin?

ŘEŠENÍ

Pět pump vyčerpá za 3 hodiny 1 800 hl vody.

Kolik hektolitrů vyčerpají 4 stejně výkonné pumpy za 6 hodin?

↑ 5 pump	3 hod	↑	1 800 hl	↑
4 pumpy	 6 hod		 x hl	

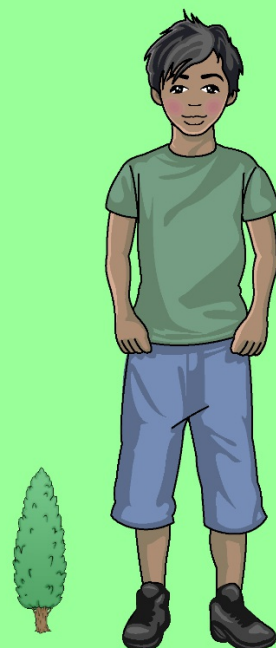
$$x = \frac{4}{5} \cdot \frac{6}{3} \cdot 1800$$

$$x = 2880 \text{ hl}$$

Čtyři pumpy vyčerpají 2 880 hl.

15 žáků vysadí za 4 dny 165 stromů.
Za kolik dní by vysadilo 12 žáků stejným
tempem 216 stromů?

ŘEŠENÍ

15 žáků vysadí za 4 dny 165 stromů.

Za kolik dní by vysadilo 12 žáků stejným tempem 216 stromů?

↓	15 žáků.....	4 dny.....	↑	135 stromů	↑
↓	12 žáků.....	x dní	↑	216 stromů	↑

$$x = \frac{15}{12} \cdot \frac{216}{135} \cdot 4$$

$$x = 8 \text{ dní}$$

Žáci vysadí stromky za 8 dní.

8 zaměstnanců vyrobí za 15 dní 600 součástek.

Kolik součástek vyrobí 6 zaměstnanců za 12 dní při stejném tempu?

ŘEŠENÍ

8 zaměstnanců vyrobí za 15 dní 600 součástek.

Kolik součástek vyrobí 6 zaměstnanců za 12 dní při stejném tempu?

↑ 8 zaměstnanců.....15 dní ↑600 součástek ↑
↑ 6 zaměstnanců.....12 dní x součástek ↑

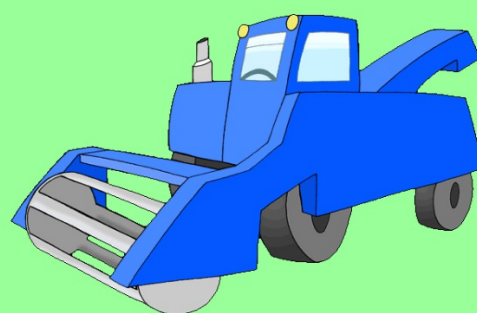
$$x = \frac{6}{8} \cdot \frac{12}{15} \cdot 600$$

$$x = 360 \text{ součástek}$$

Zaměstnanci vyrobí 360 součástek.

Deset dělníků za 7 dní dostane 350 000 Kč.
Za kolik dní si vydělá 5 dělníků 300 000 Kč?

ŘEŠENÍ

Deset dělníků za 7 dní dostane 350 000 Kč.
Za kolik dní si vydělá 5 dělníků 300 000 Kč?

↓	10 dělníků.....7 dní	↑	350 000 K	↑
↓	5 dělníkůx dní	↑	300 000 Kč	↑

$$x = \frac{10}{5} \cdot \frac{300000}{350000} \cdot 7$$

$$x = 12 \text{ dní}$$

Dělníci si 300 000 Kč vydělají za 12 dní.

15 strojů vyrobí 1 215 součástek za 30 dní.
Kolik součástek vyrobí 12 strojů za 25 dní?

ŘEŠENÍ

15 strojů vyrobí 1 215 součástek za 30 dní.
Kolik součástek vyrobí 12 strojů za 25 dní?

↑	6 strojů.....	1 215 souč.	↑		30 dní	↑
↑	12 strojů.....	x souč...	↑		25 dní	↑

$$x = \frac{12}{15} \cdot \frac{25}{30} \cdot 1215$$

$$x = 810 \text{ součástek}$$

12 strojů vyrobí 810 součástek.

Zdroje:

- Všechny objekty použité k vytvoření materiálu jsou součástí SW ActivStudio, SW ActivInspire, Resource pack nebo jsou vlastní originální tvorbou autora.
- Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).
- Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je autor.
- Materiál je určen pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

verze programu: ActivInspire 1.6
Vzdělávací oblast:

Matematika a její aplikace

klíčová slova:

TROJČLENKA, SLOVNÍ ÚLOHY

Page 3

DOPORUČUJI VYTISKNOUT PRACOVNÍ LIST A ŘEŠIT ÚLOHY POSTUPNĚ DO ŠKOLNÍHO SEŠITU.

NALEPÍME ZADÁNÍ PRVNÍ ÚLOHY A ŘEŠÍME SPOLEČNĚ KROK ZA KROKEM.

Page 5

SLOVNÍ ÚLOHY ŘEŠÍME KROK ZA KROKEM.

1. ZÁPIS, STEJNÉ VELIČINY POD SEBE
2. ŠIPKA OD X
3. ZAKRYJEME JEDEN SLOUPEC A ROZHODNEME ÚMĚRNOST A VYZNAČÍME ŠIPKU OPĚT KLIKUTÍM ODSTRANÍME ZAKRYTÍ
4. ZAKRYJEME DRUHÝ SLOUPEC A ROZHODNEME ÚMĚRNOST OPĚT KLIKUTÍM ODSTRANÍME ZAKRYTÍ
5. KONTROLA ŠIPEK
6. ZÁPIS ROVNICE A VÝPOČET
7. ODPOVĚĎ

Page 7

ŘEŠENÍ